

Cop a la immersió lingüística?

written by Redacció Unilateral | 24 d'octubre de 2018

El Departament d'Ensenyament ha presentat el seu model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya amb el títol: *L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural*.

Segons el mateix departament “aquest model d'educació plurilingüe s'ha anat gestant a partir del coneixement i l'experiència adquirida durant els darrers 40 anys. [...] S'ha de continuar situant el català com a llengua vehicular i vertebradora del conjunt del sistema per garantir-ne el coneixement a tot l'alumnat i afavorir-ne l'ús [...]. Per això aquest model lingüístic, que ha de garantir a tot l'alumnat una competència lingüística sòlida desenvolupada a través de diferents llengües, es configura com a eix fonamental de la política educativa de Catalunya”.

Malgrat aquesta declaració d'intencions, el redactat del document, que podeu consultar [aquí mateix](#), ha donat peu a diverses interpretacions, algunes de les quals asseguren que aquest model liquida la immersió lingüística en català, com ha assegurat per exemple Joaquim Arenas, pedagog, considerat un dels artífexs del model d'escola catalana i del mètode de la immersió lingüística, entre altres filòlegs i estudiosos de la llengua.

Si l'objectiu tal com marca el document és: “proporcionar a l'alumnat una competència plurilingüe i intercultural que garanteixi, en acabar l'educació obligatòria, un bon domini de les llengües oficials, català, castellà i occità a l'Aran, i de la llengua de signes catalana, si s'escau, i un grau de competència suficient en una o dues llengües addicionals, i la capacitat de conviure en una societat multilingüe i multicultural [...]” i “Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua de referència del sistema educatiu i potenciar-

ne l'ús per part de l'alumnat"... ¿què és doncs el que ha comportat tot el rebombori?

La polèmica se centra en dues frases que reproduïm a continuació (les que destaquem en negreta): "Ara bé, aquest fet no ens ha de fer oblidar que, a l'hora d'ensenyar la llengua castellana, caldrà tenir molt en compte el context sociolingüístic. En molts entorns, el castellà és la llengua majoritària dels alumnes del centre educatiu i té una presència social molt alta. **En aquesta situació, el castellà s'ha d'ensenyar com a llengua primera dels alumnes, ja que la portaran de casa i de l'entorn.** [...] En els contextos en què el castellà no té aquesta força social i no és la primera llengua de bona part dels alumnes caldrà fer un enfocament didàctic proper al que fem servir amb les segones llengües (immersió lingüística en el cas del català) [...]. **Si el nombre d'hores d'exposició a aquesta llengua no fos suficient per assolir, en acabar el sistema educatiu, el mateix nivell de català i de castellà, el centre haurà de decidir, en el seu projecte lingüístic, incorporar blocs de continguts curriculars en castellà i planificar activitats que potenciïn l'expressió oral dels alumnes**".

En la primera, es pot deduir que el castellà és d'alguna manera la llengua de referència. Mentre que la segona, sembla obrir la porta a un augment d'hores lectives en castellà a les zones catalanoparlants. De fet, un dels retrets és ja aquesta mateixa distinció en zones i l'assumpció aparent que en les zones catalanoparlants no s'aprèn prou el castellà, donant aparentment la raó als postulats més espanyolistes.

Ara bé, el Conseller Bargalló en diverses intervencions a les xarxes socials, per exemple:

Si es llegeix tot el document, veurà que diu que a llocs com el Baix Llobregat cal fer més català

– Josep Bargalló Valls (@JosepBargallo) [24 d'octubre de 2018](#)

Ha volgut aclarir la seva proposta, assegurant que la llengua primera només fa referència al fet que el castellà és la llengua materna d'un gran nombre de ciutadans, i que s'obri la possibilitat que s'ensenyi més castellà no vol dir que hi manqui aquest coneixement, ja que així està determinat per les proves de competència. El conseller ha recalcat que aquest nou marc permet que en les zones castellanoparlants, si cal, s'augmenti les hores en català.

Una altra polèmica ha estat el tema de les llengües estrangeres (que no són les curriculars), però s'ha aclarit que es faran de forma optativa i fora de l'horari lectiu habitual: "l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat d'origen estranger es desenvolupa en llengua catalana d'acord amb les mesures específiques següents: pla d'acollida, aula d'acollida i suport lingüístic i social" [...] I també "El paper de la llengua catalana, i de l'occità a l'Aran, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe i els usos lingüístics en el centre. **El tractament de les llengües, tant les curriculars com les no curriculars, en els espais d'educació formal i no formal del centre**".

De tot aquest marasme d'opinions, potser el millor és fer una lectura atenta del document sencer i sobretot, analitzar cas per cas i escola per escola com s'aplica aquest model, donat que en aquest moment malauradament tampoc es disposa de la informació sobre el nivell d'aplicació del model d'immersió anterior.